

POLICYJNA RENTA RODZINNA STRAŻ GRANICZNA

Podstawowe informacje oraz wskazówki

Spis treści

Komu przysługuje policyjna renta rodzinna?	3
Kto może otrzymać policyjną rentę rodzinną?	4
Wysokość policyjnej renty rodzinnej	6
Wyplata policyjnej renty rodzinnej	7
Co należy zrobić, aby otrzymać policyjną rentę rodzinną?	8
Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o przyznanie policyjnej renty rodzinnej?	9
Gdzie złożyć dokumenty?.....	11
Podstawa prawna	12

W razie śmierci lub zaginięcia funkcjonariusza, śmierci emeryta lub rencisty Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, **Straży Granicznej**, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Urzędu Ochrony Państwa, Biura Ochrony Rządu lub Służby Celnej, członkom rodziny przysługuje **policyjna renta rodzinna**, przyznawana na zasadach określonych w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1280, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

Komu przysługuje policyjna renta rodzinna?

Policyjna renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny:

➤ funkcjonariusza:

- zmarłego lub zaginionego w czasie pełnienia służby,
- zmarłego w ciągu 18 miesięcy po zwolnieniu ze służby, jeżeli śmierć nastąpiła wskutek urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie,
- zmarłego w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby,
- zmarłego po zwolnieniu ze służby, jeżeli w dniu śmierci spełniał on warunki wymagane do uzyskania emerytury lub renty inwalidzkiej, chociażby jego prawo do zaopatrzenia nie zostało jeszcze ustalone,

- zmarłego emeryta lub rencisty policyjnego.

Kto może otrzymać policyjną rentę rodzinną?

Policyjną rentę rodzinną mogą otrzymać następujący członkowie rodziny:

- **dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione:**
 - do ukończenia 16 lat życia;
 - do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, (jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów) albo
 - bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie przed ukończeniem 16 lat życia lub w czasie nauki w szkole do osiągnięcia 25 lat życia;
- **przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci,** z wyłączeniem dzieci przyjętych na wychowanie i utrzymanie w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, jeżeli spełniają powyższe warunki, a ponadto:
 - zostały przyjęte na wychowanie i utrzymanie, co najmniej na rok przed śmiercią funkcjonariusza (emeryta lub rencisty), chyba, że śmierć była następstwem wypadku oraz nie mają prawa do renty po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją, jeżeli:
 - ❖ nie mogą zapewnić im utrzymania albo
 - ❖ funkcjonariusz (emeryt lub rencista) lub jego

małżonek był ich opiekunem ustanowionym przez sąd;

- **wdowa**, jeżeli w chwili śmierci męża pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej i odpowiednio:
 - osiągnęła wiek 50 lat życia lub była niezdolna do pracy albo
 - wychowuje, co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej pod warunkiem, że dziecko nie osiągnęło 16 lat życia, a w przypadku kształcenia się dziecka w szkole do ukończenia 18 lat życia lub sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy, uprawnionym do renty rodzinnej.

Prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat życia lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od śmierci męża lub od zaprzestania wychowywania dzieci, wnuków lub rodzeństwa, o których mowa wyżej.

Wdowa, która nie spełnia powyższych warunków i nie ma niezbędnych źródeł utrzymania ma prawo do okresowej renty rodzinnej:

- przez rok od dnia śmierci męża,
- w okresie uczestniczenia w zorganizowanym szkoleniu mającym na celu uzyskanie kwalifikacji do wykonywania pracy zarobkowej, nie dłużej jednak niż przez 2 lata od dnia śmierci męża.

Prawo do renty rodzinnej ma również:

- **małżonka rozwiedziona, małżonka pozostająca w separacji lub wdowa, która do dnia śmierci męża nie pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, jeżeli spełnia warunki**

przewidziane dla wdowy i oprócz tego w dniu śmierci męża miała prawo do alimentów z jego strony ustalone wyrokiem, ugodą sądową lub na podstawie dobrowolnie ustalonego porozumienia.

Warunki dotyczące wdowy stosuje się odpowiednio do wdowca.

Prawo do policyjnej renty rodzinnej przysługuje małżonkowi, **bez względu na jego wiek i stan zdrowia:**

- jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostająca w związku ze służbą jest następstwem czynu karalnego,
- w razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza w czasie pełnienia służby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do renty rodzinnej mają również:

- **rodzice**, jeżeli funkcjonariusz (emeryt lub rencista) bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania, a ponadto spełniają odpowiednio warunki określone dla wdowy/wdowca (wiek, niezdolność do pracy lub wychowywanie dzieci).

Rodzicom nie przysługuje prawo do okresowej renty rodzinnej.

Wysokość policyjnej renty rodzinnej

Wysokość policyjnej renty rodzinnej stanowi:

- 85% świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu
- *dla jednej uprawnionej osoby,*
- 90% świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu
- *dla dwóch uprawnionych osób,*
- 95% świadczenia, które przysługiwałyby zmarłemu
- *dla trzech lub więcej uprawnionych osób.*

W razie śmierci albo zaginięcia funkcjonariusza rentę rodzinną ustala się od renty inwalidzkiej I grupy, jaka przysługiwałaby temu funkcjonariuszowi w dniu śmierci albo zaginięcia, a jeżeli śmierć albo zaginięcie funkcjonariusza nastąpiło w związku z pełnieniem służby poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej renta rodzinna przysługuje w wysokości uposażenia.

Policyjną rentę rodzinną po zmarłym emerycie lub renciście ustala się od kwoty świadczenia, które przysługiwało zmarłemu, jednakże od kwoty nie niższej niż kwota renty inwalidzkiej II grupy, która przysługiwałaby zmarłemu.

Wszystkim uprawnionym członkom rodziny przysługuje jedna łączna renta rodzinna, która podlega podziałowi na równe części dla każdej z osób uprawnionych do renty rodzinnej.

Wypłata policyjnej renty rodzinnej

Policyjną rentę rodzinną wypłaca się od dnia powstania prawa do renty, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym został złożony wniosek.

W razie zgłoszenia wniosku o policyjną rentę rodzinną w miesiącu przypadającym bezpośrednio po miesiącu, w którym nastąpiła śmierć lub zaginięcie funkcjonariusza albo, w którym nastąpiła śmierć emeryta lub rencisty, rentę rodzinną wypłaca się od dnia śmierci lub zaginięcia, jednak nie wcześniej niż od dnia spełnienia warunków do renty przez uprawnionych członków rodziny.

Rentę rodzinną przysługującą dziecku, które ukończyło 18 lat życia i nie ma ustanowionej opieki prawnej, wypłaca się do jego rąk lub na wskazane przez niego konto bankowe, którego jest posiadaczem lub współposiadaczem. Na jego wniosek, kwota przysługującej mu części renty rodzinnej może być wypłacana innej osobie pełnoletniej, uprawnionej do części tej renty rodzinnej albo osobie, która sprawowała opiekę nad wnioskodawcą przed osiągnięciem przez

niego pełnoletności.

Prawo do policyjnej renty rodzinnej ustaje:

- gdy przestanie istnieć którykolwiek z warunków wymaganych do uzyskania prawa do renty rodzinnej,
- w razie śmierci osoby uprawnionej,
- z upływem terminu, w którym może nastąpić uznanie funkcjonariusza za zmarłego w przypadku policyjnej renty rodzinnej ustalonej po zaginionym funkcjonariuszu - po uznaniu funkcjonariusza za zmarłego, sprawa renty rodzinnej podlega ponownemu rozpoznaniu,
- wraz z upływem terminu, na jaki prawo do policyjnej renty rodzinnej zostało ustalone, np. z powodu:
 - ukończenia nauki albo
 - upływu terminu orzeczenia o czasowej niezdolności do pracy.

Co należy zrobić, aby otrzymać policyjną rentę rodzinną?

Aby otrzymać policyjną rentę rodzinną należy złożyć wniosek o przyznanie renty rodzinnej oraz dołączyć do wniosku niezbędne dokumenty. Na tej podstawie organ emerytalny wszczyna postępowanie w sprawie ustalenia prawa do policyjnej renty rodzinnej.

Osoba wnioskująca powinna wypełnić formularz: *Wniosek o przyznanie: renty rodzinnej po zmarłym zaginionym funkcjonariuszu, zmarłym emerycie lub renciście.*

W przypadku, gdy o policyjną rentę rodzinną ubiega się poza wnioskodawcą, co najmniej jeszcze jedna osoba, szczegółowe dane personalne oraz oświadczenia tej osoby (lub osób) należy podać w *Załączniku do wniosku o przyznanie: renty rodzinnej po zmarłym – zaginionym funkcjonariuszu, zmarłym emerycie lub renciście.*

Niniejsze formularze dostępne są:

- w Punktach Obsługi Klienta ZER MSWiA,
- na stronie internetowej www.gov.pl/zermstwa w zakładce *Załatw sprawę* → *Straż Graniczna* → *Renta rodzinna*.

Wniosek powinien być podpisany przez osobę, która ubiega się o rentę rodzinną, jej pełnomocnika, osobę sprawującą faktyczną opiekę lub osobę upoważnioną do złożenia podpisu.

Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o przyznanie policyjnej renty rodzinnej?

Do wniosku o policyjną rentę rodzinną należy dołączyć w szczególności:

1) wdowa lub wdowiec:

- a) odpis aktu zgonu osoby, po której ma być przyznana renta rodzinna,
- b) aktualny odpis aktu małżeństwa,
- c) orzeczenie o niezdolności do pracy, jeżeli ustalenie prawa do renty rodzinnej jest uzależnione od tej niezdolności lub zaświadczenie o stanie zdrowia, w celu skierowania do lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- d) zaświadczenie potwierdzające fakt uczestnictwa w zorganizowanym szkoleniu mającym na celu uzyskanie kwalifikacji do wykonywania pracy zarobkowej, jeżeli wdowa w dniu zgonu nie posiada niezbędnych środków utrzymania oraz nie spełnia warunku wieku lub niezdolności do pracy,

2) małżonka rozwiedziona (lub wdowa nie pozostająca w dniu zgonu we wspólności małżeńskiej albo będąca w separacji) powinna poza dokumentami wymienionymi w pkt 1 złożyć

dotatkowo wyrok sądu lub ugodę sądową albo inny dokument potwierdzający spełnianie przez zmarłego do dnia śmierci obowiązku alimentacyjnego;

3) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione:

- a) odpis aktu urodzenia dziecka,
- b) zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły, jeżeli dziecko ukończyło 16 lat życia,
- c) postanowienie sądu w przypadku, gdy zmarły funkcjonariusz, emeryt lub rencista albo jego małżonek był opiekunem ustanowionym przez sąd,
- d) dokumenty wymienione w pkt 1 lit. a lub odpowiednio w pkt 1 lit. c, jeżeli prawo do renty uzależnione będzie od orzeczonej niezdolności do pracy,

4) rodzice:

- a) pisemne oświadczenie, że zmarły bezpośrednio przed śmiercią przyczyniał się do ich utrzymania,
- b) dokumenty wymienione w pkt 1 lit. a lub odpowiednio w pkt 1 lit. c, jeżeli prawo do renty uzależnione będzie od orzeczonej niezdolności do pracy.

W przypadku zmarłego lub zaginionego funkcjonariusza, który nie miał ustalonego prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej należy dołączyć odpowiednio:

- zaświadczenie o przebiegu służby - potwierdzające łączny okres odbytej służby, wydane przez organ kadrowy właściwy ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza,
- zaświadczenie o wysokości uposażenia funkcjonariusza na ostatnio zajmowanym stanowisku, wydane przez właściwą komórkę finansową,

- orzeczenie komisji lekarskiej o związku śmierci funkcjonariusza ze służbą,
- dokument stwierdzający związek śmierci funkcjonariusza ze służbą (protokół powypadkowy, prawomocne orzeczenie sądu lub postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania lub odmowie wszczęcia postępowania karnego) – w przypadku, gdy śmierć była następstwem czynu karalnego,
- rozkaz personalny lub decyzja właściwego przełożonego, stwierdzająca zaginięcie oraz związek zaginięcia ze służbą albo brak tego związku - w przypadku ubiegania się o rentę rodzinną po zaginionym funkcjonariuszu.

Wszystkie dokumenty należy składać w oryginale.

Gdzie złożyć dokumenty?

Wniosek o policyjną rentę rodzinną po zmarłym/zaginionym funkcjonariuszu kompletuje komórka kadrowa właściwa ze względu na miejsce pełnienia służby lub miejsce zamieszkania funkcjonariusza.

Wniosek po zmarłym emerycie/renciście kompletuje osoba wnioskująca.

Wniosek wraz z dokumentami można złożyć:

- w komórce kadrowej właściwej ze względu na ostatnie miejsce pełnienia służby przez funkcjonariusza lub miejsce zamieszkania wnioskodawcy,
- w Punktach Obsługi Klienta ZER MSWiA – osobiście, za pośrednictwem pełnomocnika lub osoby sprawującej faktyczną opiekę,
- za pośrednictwem przedsiębiorcy prowadzącego działalność

w zakresie doręczania przesyłek, przesyłając wniosek na adres Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA.

Przedstawiając Państwu niniejsze opracowanie pragniemy podkreślić, że zawarte w nim informacje mają charakter ogólny i odnoszą się do najistotniejszych zagadnień dotyczących policyjnej renty rodzinnej. W przypadku pytań lub wątpliwości serdecznie Państwa zapraszamy do naszych Punktów Obsługi Klienta, gdzie uzyskają Państwo pomoc w wyjaśnieniu niezrozumiałych kwestii.

Podstawa prawna:

- * ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2023 r. poz. 1280, z późn. zm.),
- * ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251),
- * rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie trybu postępowania i właściwości organu w zakresie zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Celno-Skarbowej oraz ich rodzin (Dz. U. poz. 2373, z późn. zm.).

Zakład Emerytalno-Rentowy
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Pawińskiego 17/21
02-106 Warszawa
www.gov.pl/zermstwa

Infolinia:
tel. 47 725 88 88 lub 0 47 725 88 88 (całą dobę)
Poniedziałek - Piątek godz. 8:30-15:30 (konsultanci)
e-mail: klient@zer.mswia.gov.pl